

Nr 632.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 236, angående provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. m.*

I propositionen nr 236 angående provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst föreslås, att det sedan år 1931 utgående provisoriska dyrortstillägget å orter betecknade med indextal, överstigande 1290, skulle i samband med förestående ny dyrortsgruppering för Stockholmsområdets vidkommande höjas med ett för alla löneklasser lika belopp av 120 kronor.

Motiveringen för detta förslag är överraskande. Finansministern kritiserar till en början det nuvarande lönesystemet för statens tjänstemän vad angår sättet för orternas differentiering å dyrortsskalan. Han finner även starka skäl tala för att en omprövning av systemet för ortsdifferentieringen snarast möjligt kommer till stånd.

I avvaktan på att ett annat och bättre lönesystem hinner utarbetas och genomföras måste tydligen det hitintills gällande allt fortfarande tillämpas. Detta är även finansministerns mening, varför han föreslår att en på grundval av socialstyrelsens senaste levnadskostnadsundersökning verkställd ortsgruppering skall genomföras. Löneplanens spännvidd är emellertid för ringa för att inom planens ram skulle kunna äga rum en konsekvent tillämpning av grunderna för ortsgrupperingen.

Då Stockholm och en del andra orter vid den föregående grupperingen år 1931 visade sig hava överskridit den fingerade övre gränsen av dyrortsskalan, betecknad med indextalet 1290, funno sig statsmakterna böra besluta om ett provisoriskt dyrortstillägg, konstruerat som en åttonde och och extra grupp »H» utöver löneplanens sju ordinarie ortsgrupper A—G. — Indextalet för Stockholm var vid denna tidpunkt 1349. — Det Stockholm vid senaste levnadskostnadsundersökning (år 1934) åsatta indextalet, 1426, skulle, såsom av socialstyrelsen framhållits, motivera ortens uppflyttning ända till tre grupper över G eller i en grupp »J», därest levnadskostnadssynpunkten konsekvent skall upprätthållas.

Så långt har emellertid finansministern, som nämnt, icke velat draga konsekvenserna av systemet, utan han nöjer sig med att förorda, att det nuvarande provisoriska ortstillägget på orter tillhörande Stockholmsområdet höjes med ett för alla löneklasser lika belopp av 120 kronor för år, vilket bland annat medför, att den lägsta löneklassen erhåller nästan dubbelt men de högre löneklasserna endast hälften av vad en logisk utbyggnad av dyrortsskalan skulle ge.

Förslaget innebär otvivelaktigt införandet av en alldeles ny och för lönesystemet främmande princip, som kan vara ägnad att på ett olämpligt sätt föregripa den av finansministern förordade omprövningen av samma system. Icke någon av de hörda myndigheterna har vid bedömning av frågan om det provisoriska dyrortstilläggets storlek och konstruktion tänkt sig annan lösning än ett eventuellt ytterligare utbyggande av löneplanen med tillämpning av samma principer, som lagts till grund vid själva utformandet av planen. Den tendens till ytterligare sammanpressning av löneplanens högre och lägre skikt, som spåras i förslaget om ett för alla löneklasser lika tillägg, måste inom stora delar av tjänstemannakåren väcka oro och misstämning. Vad här på en bakväg skulle genomföras, är i själva verket mindre en ökad kompensation för dyrheten i Stockholm än en förändrad lönerelation mellan löneskalans olika grader. Den sortens partiella löneregleringar äro icke att förorda.

Vill man, såsom rättvist och billigt synes vara, bereda stockholms-tjänstemännen en av levnadskostnadsnivån betingad förbättring av lönerna, bör detta ske genom det provisoriska dyrortstilläggets och löneplanens fortsatta utbyggande, därvid man — ehuru ett fullt konsekvent tillämpande av lönesystemet skulle kräva inrättandet av en »J»-grupp — för att icke alltför mycket rubba finansministerns kostnadkalkyler torde böra stanna vid en fördubbling av det nuvarande provisoriska dyrortstillägget.

Under återopande av det anförda få vi sålunda hemställa,

att riksdagen beslutar sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag angående provisoriskt dyrortstillägg, att detta tillägg skall inom det s. k. Stockholmsområdet utgå med dubbla beloppet av nuvarande dyrortstillägg.

Stockholm den 10 maj 1935.

R. Lundqvist.

Nils Holmström.

Erik Hagberg.

C. Gösta Jacobsson.

Edvard Lithander.

T. G. v. Seth.

Gösta Liedberg.